

GEZINNEN MET MEERVOUDIGE EN COMPLEXE PROBLEMATIEK

Om welke gezinnen gaat het en waar lopen zij tegenaan?

'Maatwerkaanpak voor kwetsbare gezinnen' is een integrale maatwerkaanpak voor gezinnen met meervoudige en complexe problematiek. De problemen zijn doorgaans onderling sterk verweven, chronisch van aard en inter- of transgenerationeel, waarbij de problemen van generatie op generatie worden doorgegeven. Deze gezinnen hebben vaak langdurig te maken met hulpverlening en zijn hulpverleningsmoe. De samenwerking met en rondom het gezin verloopt vaak niet soepel en ingezette hulp leidt vaak niet tot gewenst resultaat. Waarom is het zo moeilijk om een duurzaam perspectief en tijdige, passende en effectieve hulp voor deze gezinnen te realiseren? Aan de hand van bestaande wetenschappelijke, praktijk- en ervaringskennis is een concreet en levendig beeld geschetst van een (fictief) gezin dat deze doelgroep representeert. Dit beeld geeft inzicht in waar de aandachtspunten in de zorg voor deze gezinnen liggen en daarmee concrete aanknopingspunten om deze gezinnen passender en beter kunnen helpen.

GEZIN

Samengesteld gezin met meerdere kinderen, van twee verschillende vaders. Bij moeder is sprake van een licht verstandelijke beperking en bij vader van psychiatrische problematiek en regelmatig (ongezond) middelengebruik. Moeder is huisvrouw en vader is productiemedewerker. Moeder is van vader oudste twee kinderen gescheiden toen deze kinderen 2 en 6 jaar oud waren. Moeder is kort daarna nieuwe relatie aangegaan met vader van jongste twee kinderen.

PROBLEMATIEK

Jongste kind gaat naar een medisch kinderdagverblijf, de middelste twee naar reguliere basisonderwijs en de oudste naar het praktijkonderwijs. Bij het oudste kind en jongste kind is sprake van gedragsproblematiek. Bij het oudste kind is ook sprake van problematisch middelengebruik (blowen) en gamen en regelmatig schoolverzuim. Bij het oudste meisje is sprake van internaliserende problematiek. Moeder en oudste twee kinderen hebben in het verleden huiselijk geweld meegemaakt en zijn mogelijk getraumatiseerd. Ouders vinden het lastig grenzen te stellen en zitten niet op één lijn. Mede daardoor staat ook de onderlinge relatie van ouders onder druk. Het gezin heeft weinig te besteden. Geldgebrek is een voortdurende stressfactor in het gezin.

NETWERK EN OMGEVING

Het gezin heeft een beperkt netwerk en het netwerk van het oudste kind is crimineel en gewelddadig. Het gezin woont in een kwetsbare wijk, net buiten het stadscentrum en is een aantal keren verhuisd, zowel binnen de stad als vanuit een andere gemeente.

KRACHTEN EN KWALITEITEN GEZIN

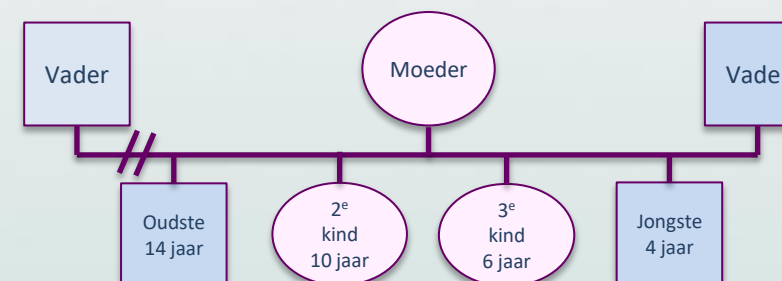
- ▶ Ouders willen samen voor kinderen zorgen;
- ▶ Ouders zijn open en eerlijk in hun communicatie;
- ▶ Ouders blijven in contact met hulpverleners;
- ▶ Ouders van vader zijn betrokken en passen met enige regelmaat op de kinderen.

DOELEN EN WENSEN GEZIN

- ▶ Vermindering gedragsproblemen kinderen;
- ▶ Verminderen stress, creëren van stabiliteit en rust;
- ▶ Stabiel inkomen.

BEHOEFTE GEZIN

- ▶ Zich gezien en gehoord voelen;
- ▶ Samen beslissen en zoeken naar passende oplossingen;
- ▶ Niet doorgeschoven en los gelaten worden;
- ▶ Vast aanspreekpunt die betrokken en beschikbaar is voor het gezin.

VOORKOMENDE PROBLEMEN BIJ KWETSBAAR GEZINNEN ¹

- ▶ Gebrekkig gezinsfunctioneren;
- ▶ Opvoedingsproblemen / opvoedingsstress;
- ▶ Psychische problemen / Ontwikkelingsstoornissen;
- ▶ Licht verstandelijke beperking;
- ▶ Gedragsproblemen;
- ▶ Verslaving;
- ▶ Huiselijk geweld/kindermishandeling;
- ▶ Gezondheidsproblemen;
- ▶ Financiële problemen / schulden;
- ▶ Problemen met huisvesting;
- ▶ Schoolverzuim;
- ▶ Antisociaal gedrag;
- ▶ Relatie- en scheidingsproblematiek;
- ▶ Werkloosheid / gebrek aan maatschappelijke participatie;
- ▶ Gebrek aan sociale steun / sociale isolatie;
- ▶ Verstoorde draagkracht en regie.

BETROKKEN INSTANTIES EN DOMEINEN

- ▶ Wijkteam / jeugdteam
- ▶ Veilig Thuis
- ▶ Onderwijs
- ▶ Werk en inkomen / maatschappelijke participatie
- ▶ Huisvesting / Woningbouwcorporatie
- ▶ Hulpverlening Volwassen GGZ
- ▶ Jeugdhulp
- ▶ Verslavingszorg
- ▶ Justitie

1) Anja Holwerda, Menno Reijneveld en Daniëlle Jansen. *De effectiviteit van hulpverlening aan multiprobleemgezinnen: een overzicht*. Groningen, Universitair Medisch Centrum Groningen/ Sociale Geneeskunde, januari 2014